

Matige loongroei ook te wijten aan zwakke bonden

HERSTEL De lonen groeien minder hard dan voor de crisis. Vakbonden moeten invloed terugwinnen, stellen Europese koepels.

Jeannine Julen
REDACTIE ECONOMIE

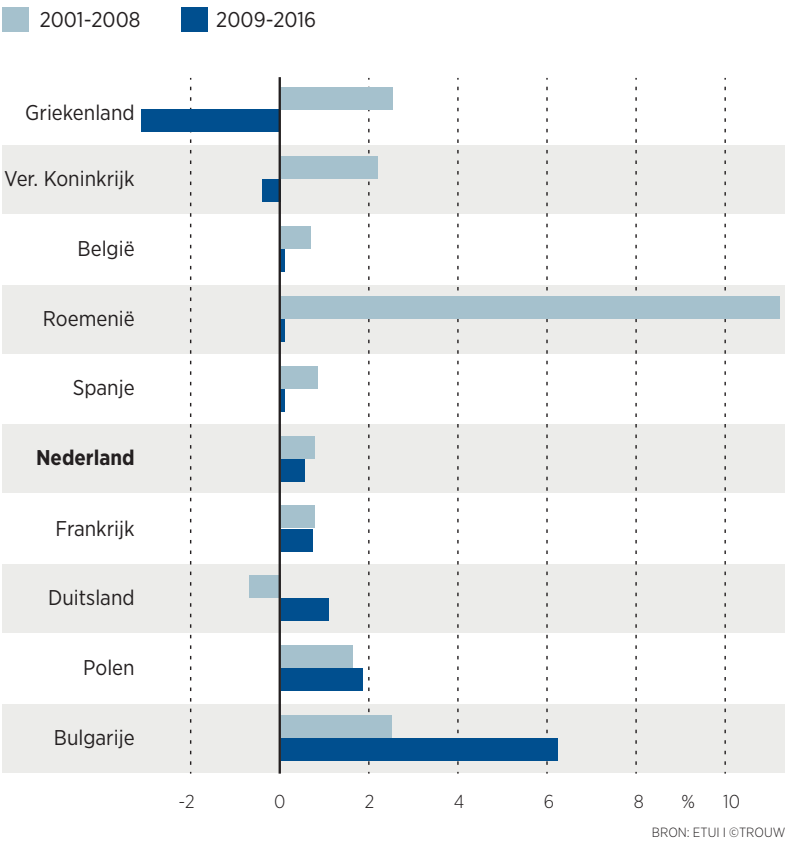
Actievoeren is belangrijker dan ooit, zeggen het Europees Vakbondinstituut en het Europees Verbond van Vakverenigingen. De loonontwikkeling blijft achter, de werkloosheid is groter dan voor de crisis en Europeanen geven minder uit dan een kleine tien jaar terug, staat in een gisteren gepubliceerd rapport. “Er is weinig reden tot optimisme over de economische en sociale situatie in de Europese Unie”, aldus de twee organisaties.

Die pessimistische toon van het rapport begint al bij de tegenvallende economische groei. In 2010 kondigde de Europese Commissie nog vol vertrouwen aan dat het economisch herstel in Europa in zicht was. “Daarna volgden twee jaar van economische krimp”, schrijven de onderzoekers. En ook de huidige groei van 1,8 procent blijft achter bij de voorspelling. Ondertussen groeit de Amerikaanse economie al een paar jaar achtereen met meer dan 2 procent, en ligt het mondiale gemiddelde zelfs op meer dan 3 procent.

En waar politici niet kunnen pronken met mooie economische cijfers, trekken consumenten niet snel hun portemonnee. In bijna alle 28 EU-landen groeien de consumentenbestedingen minder hard dan voor de financiële crisis in 2008. Grieken, Cyprioten, Italianen en ook Nederlanders geven minder uit.

Al die ontwikkelingen hangen samen met de situatie op de arbeidsmarkt. Het goede nieuws: de werkgelegenheid trekt aan. Inmiddels zijn er meer mensen aan het werk dan

Loonontwikkeling Europa voor en na de crisis van 2008
Gemiddelde jaarlijkse groei in %

voor 2008. Maar van die toegenomen werkgelegenheid, de voorzichtige economische groei én de lage inflatie is op menig loonstrookje niet veel terug te zien.

In 21 van de 28 EU-landen groeien de lonen minder hard dan voor de crisis van 2008. In een groep van zeven landen, waaronder Groot-Brittannië, Cyprus en Griekenland, houden werknemers gemiddeld minder over. Nederland zit in de middenmoot van veertien landen waar werknemers er niet op voor- of achteruit zijn gegaan. Duitsers, Bulgaren en Polen behoren juist tot het groepje inwoners van zeven landen waar werknemers er wel op vooruit zijn gegaan.

Waar dat aan ligt? De vakbond

heeft haar macht verloren, zeggen Nederlandse arbeidseconomen al jaren. Dat blijkt ook uit dit onderzoek. Zweden telt verreweg de meeste vakbondsleden, maar pak 'm beet 36 procent van de werknemers is nog steeds een minderheid. Nederland zit met een schamele 7 procent zelfs onder het Europese gemiddelde van 17 procent.

Of dat de vakbonden is te rekenen valt, zeggen de onderzoekers niet. Ze reppen enkel over moeilijke gesprekken met onwillige overheden of van een Europese Commissie die zich terugtrekt. En er moeten acties worden gevoerd, schrijven ze. 2017 is het jaar van de loonsverhoging, klinkt het. De campagne is al van start.

Bedrijven scoren slecht op gebied mensenrechten

STANDAARD Een kleine honderd bedrijven is wereldwijd langs de mensenrechtenmeetlat gelegd.

Annemieke Diekman
REDACTIE ECONOMIE

Sommige bedrijvencategorieën, zoals de wapenindustrie, zijn al langer een *no go area* voor grote institutionele beleggers. Duurzaam en verantwoord beleggen komt steeds hoger in hun vaandel te staan, maar een goede vergelijkingsmethode voor de manier waarop multinationals omgaan met mensenrechten ontbreekt nog.

Acht partijen, onder wie het Nederlandse APG en de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO), hebben daarom het initiatief genomen tot een internationaal meetinstrument, de ‘Corporate Human Rights Benchmark’. In totaal hebben 87 vermogensbeheerders, die samen wereldwijd 5300 miljard dollar belegd vermogen beheeren, het nieuwe instrument omarmd.

Mensenrechtenorganisatie Human Right Watch staat eveneens achter het initiatief, Amnesty International moet er nog een oordeel over vellen. De woordvoerder houdt het voorlopig bij: “Wij hebben hier geen betrokkenheid bij gehad, maar benchmarks zijn nuttig in hun algemeenheid”.

De onderzoeksresultaten en bijbehorende ranglijst zijn gisteren in Londen gepresenteerd. Het onderzoek is uitgevoerd onder 98 bedrijven in de drie sectoren waar mensenrechten het vaakst worden geschonden: voeding (landbouw), kleding en grondstoffen (mijnbouw). De ranglijst moet het niet alleen voor investeerders makkelijker maken om bedrijven op het vlak van mensenrechten te vergelijken, maar zou volgens betrokkenen ook moeten dienen als stok achter de deur voor bedrijven zelf. Die staan immers niet graag te boek als een onderneming die een loopje neemt met de mensenrechten.

De multinationals zijn beoordeeld op basis van honderd indicatoren die iets zeggen over hun mensenrechtenbeleid, zoals werktijden, beloning, fysieke werkomstandigheden en het voorkomen van kinderarbeid. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van publieke informatie en input van de bedrijven zelf. “Daarnaast is er ook gebruikgemaakt van informatie van NGO’s over misstanden die zij hebben geconstateerd op het gebied van mensenrechten”, aldus de woordvoerder van mede-initiatiefnemer APG.

De uitkomsten van het onderzoek vallen bepaald niet mee. Of zoals de APG-zegsman het eufemistisch uitdrukt: “Er is veel ruimte voor verbetering”. De onderzochte bedrijven scoren gemiddeld 29 procent. De hoogste score lag in de categorie 60 tot 70 procent.

Van de onderzochte bedrijven bevonden zich er negen in de onderste regionen (0 tot 10 procent). Opvallend is dat Amerikaanse bedrijven het gemiddeld slecht doen. Yum! Brands, het moederbedrijf van de Pizzahut, Taco Bell en andere fast-foodketens, scoorde laag, evenals Macy’s, McDonald’s en Wal-Mart. APG denkt dat dit vooral zit in de lage lonen en het gebrek aan ‘recht op vereniging’ (vakbonden). Andere bedrijven die slecht scoren zijn Coal India en China Petroleum in de categorie mijnbouw.

Multinationals die het relatief goed doen zijn kledingbedrijven M&S, Adidas en H&M. Verder scoorden Marks & Spencer en Unilever bovengemiddeld in de categorie landbouw en Rio Tinto en BHP Billiton in de mijnbouwsector.

Ondanks dat er ook een aantal multinationals het mensenrechtenbeleid aardig op de rails heeft staan is er nog veel te doen. Dat is ook de boodschap van Mark Wilson, ceo van Aviva, de op vijf na grootste verzekeringsgroep ter wereld, en een van de initiatiefnemers van de meetlat. Tijdens de persconferentie ter ere van de lancering van het nieuwe meetinstrument zei hij dat

‘Schending van mensenrechten zet je reputatie op het spel’

‘Het kan ervoor zorgen dat jongeren niet meer voor je willen werken’

het eigenlijk draait om drie vragen: moeten, kunnen en willen bedrijven zich hard maken voor het naleven van de mensenrechten?

Hij stelt dat een mensenrechtenbeleid geen ‘nice to have’ meer is voor bedrijven, maar noodzakelijk voor de geloofwaardigheid en het voortbestaan van een onderneming. “Schending van mensenrechten zet je reputatie op het spel, kan de winstgevendheid negatief beïnvloeden en ervoor zorgen dat mensen, vooral jongeren, niet meer voor je willen werken.”

Volgens Wilson liggen de mensenrechten nu niet op het bordje van de bestuursvoorzitter, terwijl dat wel zou moeten. Grotere betrokkenheid vanuit de bestuurskamer met dit onderwerp zou leiden tot betere prestaties. Hij hoopt dat de ranglijst hier verandering in brengt en het bewustzijn van bestuurders vergroot. Een ranglijst leidt immers vaak tot competitie en een goede score wordt soms zelfs door bedrijven ingezet als marketinginstrument.

De mensenrechtenmeetlat zal de komende jaren verder worden ontwikkeld. Het is de bedoeling dat uiteindelijk een ranglijst van vijfthonderd ondernemingen ontstaat.

Curaçao

Idols

Kunuku zie je morgen bij RTL 5 om 20.30 uur

Kunuku Aqua Resort

All Inclusive ★★★★★

7 DAGEN v.a.

€799

VERTREK APRIL, MEI & JUNI

OP=OP RUIMING

Kijk voor alle aanbiedingen op **corendon.nl/opruiming**

corendon

Prijzen zijn per persoon en gebaseerd op een 2-persoonsbezetting bij 8 dagen. Reissom exclusief Calamiteitenfonds van €2,50. Druk- en zetfouten voorbehouden.